

62010CJ0378

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

den 12 juli 2012 (*1)

”Artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF — Etableringsfrihet — Principerna om likvärdighet och effektivitet — Gränsöverskridande ombildning — Avslag på ansökan om inskrivning i registret”

I mål C-378/10,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Legfels?bb Bíróság (Ungern) genom beslut av den 17 juni 2010, som inkom till domstolen den 28 juli 2010, angående en ansökan om inskrivning i bolagsregistret ingiven av

VALE Építési Kft.

meddelar

DOMSTOLEN (tredje avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden K. Lenaerts samt domarna J. Malenovský, R. Silva de Lapuerta, G. Arestis och T. von Danwitz (referent),

generaladvokat: N. Jääskinen,

justitiesekreterare: handläggaren A. Impellizzeri,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 14 september 2011,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

—

VALE Építési Kft., genom P. Metzinger, ügyvéd,

—

Ungerns regering, genom M.Z. Fehér, K. Szíjjártó och K. Veres, samtliga i egenskap av ombud,

—

Tysklands regering, genom T. Henze och J. Kemper, båda i egenskap av ombud,

—

Irland, genom D. O'Hagan, i egenskap av ombud, biträdd av M. Collins, SC, B. Doherty, BL, J. Buttimore, BL, och L. Williams,

—

Italiens regering, genom G. Palmieri, i egenskap av ombud, biträdd av S. Fiorentino, avvocato dello Stato,

—

Österrikes regering, genom C. Pesendorfer, i egenskap av ombud,

—

Förenade kungarikets regering, genom S. Hathaway och H. Walker, båda i egenskap av ombud, biträdda av K. Beal, barrister,

—

Europeiska kommissionen, genom G. Braun, A. Sipos och K. Talabér-Ritz, samtliga i egenskap av ombud,

—

Eftas övervakningsmyndighet, genom X. Lewis och F. Simonetti, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 15 december 2011 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1

Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF och har framställts i ett mål angående en gränsöverskridande ombildning av ett bolag, som bildats enligt italiensk rätt, till ett bolag bildat enligt ungersk rätt.

Nationell rätt

2

I 25 § i lag nr V/2006 om offentliggörande av bolagsuppgifter, bolagsregistrering och frivillig likvidation (A cégnyilvánosságról, a bírósági cégeljárásról és a végelszámolásról szóló 2006. évi V. törvény) föreskrivs följande:

”1)

I den mån det behövs ska bolagsregistret för samtliga bolag innehålla följande uppgifter:

...

g)

firma och registreringsnummer på bolagets rättsliga föregångare och rättsliga efterträdare samt, i det fall bolaget har fattat ett beslut om företagsombildning, det datum som bolaget fastställt för sin ombildning.

...”

I 57 § punkt 4 i nämnda lag föreskrivs följande:

”Den registerförande domstolen på den ort där den rättsliga föregångaren har sitt säte fattar beslut angående ansökan om byte av bolagsform. Nämnda domstol avför föregångaren ur registret med uppgift om dess rättsliga efterträdare, och för in efterträdaren i registret. Rätten beslutar därefter om bolagshandlingarna ska översändas till registerförande domstol i den domsaga där efterträdaren har sitt säte.”

I 69 § punkt 1 i lag nr IV/2006 om bolag (A gazdasági társaságokról szóló 2006. évi IV. Törvény) (nedan kallad lagen om bolag), föreskrivs följande:

”Såvida inte annat föreskrivs i denna lag, är bestämmelserna om bildande av bolag tillämpliga vid ombildning av bolag. Vid ombildning är även lagens bestämmelser om ombildning för varje enskild bolagsform tillämpliga.”

I 71 § i lagen föreskrivs följande:

”1)

Såvida inte annat föreskrivs i bolagsordningen, ska det högsta ledningsorganet i bolaget, vid ombildning, fatta beslut i två omgångar. ...

2)

... Organet ska först, på förslag av ledningen – efter samråd med övervakningskommittén om bolaget har en sådan – avgöra huruvida bolagets delägare (aktieägare) ställer sig positiva till ombildningsplanen och sedan besluta om bolagets rättsliga form efter ombildningen och fastställa vilka av bolagets delägare (aktieägare) som önskar bli delägare (aktieägare) i det ombildade bolaget.

3)

Om bolagets ombildningsplan godkänns av dess delägare (aktieägare) med den majoritet som krävs för den aktuella bolagsformen, ska ledningsorganet fastställa referensdatum för räkenskaperna, utse revisor och ge ledningen i uppgift att upprätta förslag till årsredovisning och utkast till förteckningar över underliggande tillgångar samt alla andra handlingar som enligt lag eller av det högsta ledningsorganet krävs för att fatta ett beslut om ombildning.

4)

Ledningen ska upprätta förslag till årsredovisning och utkast till förteckningar över tillgångarna i det bolag som ska ombildas, förslag till årsredovisning och utkast till förteckningar över (de initiala) tillgångarna i det ombildade bolaget, förslag till bolagsavtal avseende sistnämnda bolag och förslag till uppgörelse med de personer som inte önskar bli delägare (aktieägare) i det ombildade bolaget.”

73 § lagen om bolag innehåller bestämmelser om upprättande av förslag till årsredovisning och hur denna ska kontrolleras av utomstående revisorer, och 74 § i lagen avser bolagets antagande av förslaget till årsredovisning och kapitalfördelningen i det nya bolaget.

7

Enligt 75 § lagen om bolag ska det organ som företräder bolagets personal informeras om beslutet att ombilda bolaget. Bolaget ska tillkännage beslutet i två på varandra följande nummer av den officiella bolagstidningen. Tillkännagivandet ska bland annat innehålla ett meddelande till fordringsägarna.

8

Enligt 76 § andra stycket i denna lag kan fordringsägare, vars fordringar på det bolag som är under ombildning ännu inte har förfallit till betalning men som har uppstått före det att det första tillkännagivandet publicerades, kräva att bolaget ställer en säkerhet motsvarande det belopp som deras fordringar uppgår till.

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågorna

9

VALE Costruzioni Srl (ett italienskt bolag med begränsat ansvar) (nedan kallat VALE Costruzioni), bildades genom en handling som upprättades den 27 september 2000 och skrevs in i bolagsregistret i Rom (Italien) den 16 november 2000. Den 3 februari 2006 ansökte bolaget om avregistrering och angav att det önskade flytta sitt säte till Ungern för att där fortsätta sin verksamhet och att det avsåg att upphöra med sin verksamhet i Italien. Registreringsmyndigheten i Rom efterkom ansökan och avförde bolaget ur bolagsregistret den 13 februari 2006. Det framgår av handlingarna i målet att det under rubriken "Avskrivning och byte av säte" i registret antecknades att "bolaget har flyttat till Ungern".

10

Med hänsyn till att bolaget, som ursprungligen bildats i Italien enligt italiensk rätt, hade beslutat att flytta sitt säte till Ungern och verka där enligt ungersk rätt, godkände VALE Costruzioni verkställande direktör och en annan fysisk person den 14 november 2006 i Rom bolagsordningen för VALE Építési Kft. (ett ungerskt bolag med begränsat ansvar) (nedan kallat VALE Építési) för inskrivning i bolagsregistret i Ungern. Vidare frigjordes kapital till det belopp som enligt ungersk lag krävdes för inskrivningen.

11

VALE Építési ombud ingav den 19 januari 2007 en ansökan till Fővárosi Bíróság (domstol i Budapest) i dess egenskap av cégbíróság (handelsdomstol), i syfte att få bolaget registrerat i enlighet med ungersk rätt. I ansökan angavs VALE Costruzioni som VALE Építési rättsliga föregångare.

12

Fővárosi Ítéltábla, som prövade ärendet i egenskap av handelsdomstol i första instans, avlog registreringsansökan. Beslutet fastställdes i andra instans av Fővárosi ítéltábla (regional appellationsdomstol i Budapest), till vilken VALE Építési hade överklagat. Enligt nämnda domstol kan, enligt ungerska bestämmelser om bolag, ett i Italien bildat och registrerat bolag inte flytta sitt

säte till Ungern och det kan där inte föras in i bolagsregistret i den form det har ansökts om. Enligt domstolen i fråga kan enligt gällande ungersk rätt endast de uppgifter som anges i 24–29 §§ i lag nr V/2006 registreras i bolagsregistret, varför det inte är möjligt att ange ett företag som inte är ungerskt som rättslig föregångare.

13

VALE Építési överklagade till Legfels?bb Bíróság (högsta domstol) och yrkade att rätten skulle upphäva avslagsbeslutet och utfärda ett åläggande om inskrivning av bolaget i bolagsregistret. VALE Építési har gjort gällande att det angripna beslutet strider mot de direkt tillämpliga artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF.

14

VALE Építési har i det avseendet gjort gällande att det i beslutet inte har beaktats att det föreligger en grundläggande skillnad mellan en internationell flytt av ett bolags säte utan ändring av tillämplig nationell lag, å ena sidan, och en internationell ombildning av ett bolag, å andra sidan. Domstolen har dock i sin dom av den 16 december 2008 i mål C-210/06, Cartesio (REG 2008, s. I-9641), tydligt slagit fast att det föreligger en sådan skillnad.

15

Den nationella domstolen har bekräftat F?városi ítéltáblas bedömning genom att ange att flytten av sätet för ett bolag som har bildats enligt en annan medlemsstats rätt, i det här fallet rätten i Republiken Italien, jämte ombildning till ett bolag enligt ungersk rätt med omnämnande av dess italienska stiftare, såsom VALE Építési begärt, inte betraktas som en ombildning enligt ungersk rätt, då de nationella bestämmelserna om ombildning enbart är tillämpliga på inhemska situationer. Rätten vill emellertid få klarhet i huruvida en sådan lagstiftning är förenlig med etableringsfriheten, samtidigt som den har understrukt att detta fall skiljer sig från det som prövades i det ovannämnda målet Cartesio, eftersom det i förevarande fall är fråga om flytt av ett bolags säte jämte ändring av tillämplig nationell lag med bibehållande av bolagets status som juridisk person, det vill säga en gränsöverskridande ombildning.

16

Mot denna bakgrund beslutade Legfels?bb Bíróság att vilandeförklara målet och att ställa följande frågor till domstolen:

”1)

Ska värdmedlemsstaten beakta artiklarna [49 FEUF och 54 FEUF], när ett bolag bildat i en annan medlemsstat (ursprungsmedlemsstaten) flyttar sitt säte till värdmedlemsstaten och samtidigt av det skälet avregistrerar sig från bolagsregistret i ursprungsmedlemsstaten, och aktieägarna beslutar om en ny stiftelseurkund i enlighet med värdmedlemsstatens lagstiftning samt ansöker om inskrivning av bolaget i bolagsregistret i värdmedlemsstaten i enlighet med nämnda stats lagstiftning?

2)

Om svaret på den första frågan är jakande, ska artiklarna [49 FEUF och 54 FEUF] tolkas så, att de utgör hinder för att tillämpa en medlemsstats (värdmedlemsstatens) lagstiftning eller praxis enligt vilken ett bolag som lagligen bildats i en annan medlemsstat (ursprungsmedlemsstaten) nekas rätt att flytta sitt säte till värdmedlemsstaten och fortsätta sin verksamhet där i enlighet med sistnämnda stats lagstiftning?

3)

Är skälet till att värdmedlemsstaten nekar bolaget rätt att registrera sig i bolagsregistret av betydelse för svaret på den andra frågan, ett skäl som avser

—

att bolaget i den stiftelseurkund som upprättats i värdmedlemsstaten uppger det i ursprungsmedlemsstaten upprättade och avregistrerade bolaget såsom rättslig föregångare, och ansöker om att detta bolag ska anges som bolagets rättsliga föregångare i värdmedlemsstatens bolagsregister, och

—

är värdmedlemsstaten, när den behandlar ett bolags registreringsansökan vid en gemenskapsintern internationell företagsombildning, skyldig att beakta den handling på grundval av vilken ursprungsmedlemsstaten har fört in en anteckning i sitt bolagsregister om att sätet har flyttat, och i så fall i vilken omfattning?

4)

Kan värdmedlemsstaten på en registreringsansökan, som ingetts i den staten av ett bolag som genomför en gemenskapsintern internationell ombildning, tillämpa sina inhemska bestämmelser om bolagsombildning på nationell nivå, och därmed kräva att nämnda bolag uppfyller samtliga villkor som uppställs i värdmedlemsstatens lagstiftning i fall av nationell ombildning (till exempel upprättande av en balansräkning och en förteckning över tillgångar), eller är den skyldig att med stöd av artiklarna [49 FEUF och 54 FEUF] göra åtskillnad mellan gemenskapsinterna internationella ombildningar och nationella ombildningar, och i så fall i vilken omfattning?"

Prövning av tolkningsfrågorna

Upptagande till sakprövning

17

Förenade kungarikets regering har gjort gällande att begäran om förhandsavgörande inte kan prövas i någon del. Den har härvid hävdat att tolkningsfrågorna är hypotetiska. Frågorna avser nämligen ett fall av gränsöverskridande ombildning, medan det, mot bakgrund av de faktiska omständigheterna såsom de följer av beslutet om hänskjutande, framgår att den aktuella åtgärden inte motsvarar en sådan gränsöverskridande ombildning. Eftas övervakningsmyndighet anser att den tredje och den fjärde frågan inte kan tas upp till sakprövning, eftersom de tillämpliga bestämmelserna inte har redovisats tillräckligt detaljerat för att göra det möjligt för domstolen att ge ett användbart svar.

18

Det ska, inför prövningen av huruvida begäran om förhandsavgörande i sin helhet respektive den

tredje och den fjärde frågan kan tas upp till sakprövning, erinras om den fasta rättspraxis enligt vilken nationella domstolars frågor om tolkningen av unionsrätten, vilka ställs mot bakgrund av den beskrivning av omständigheterna i målet och tillämplig lagstiftning som den nationella domstolen har lämnat på eget ansvar, och vilka det inte ankommer på EU-domstolen att pröva riktigheten av, presumeras vara relevanta. En begäran från en nationell domstol kan bara avvisas av EU-domstolen då det är uppenbart att den begärda tolkningen av unionsrätten inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen eller då frågorna är hypotetiska eller EU-domstolen inte förfogar över de uppgifter om sakförhållandena eller de rättsliga förhållandena som är nödvändiga för att kunna besvara frågorna på ett ändamålsenligt sätt (dom av den 22 juni 2010 i de förenade målen C-188/10 och C-189/10, Melki och Abdeli, REU 2010, s. I-5667, punkt 27 och där angiven rättspraxis).

19

I förevarande fall rör frågorna emellertid tolkningen av artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF i en verklig tvist angående inskrivningen av VALE Építési i bolagsregistret. Den nationella domstolens kvalificering av den aktuella åtgärden som en gränsöverskridande ombildning av ett bolag framstår inte som irrelevant. Av handlingarna i målet framgår nämligen att myndigheten med ansvar för bolagsregistret i Rom avförde VALE Costruzioni ur bolagsregistret, varvid den under rubriken "Avskrivning och byte av säte" i registret antecknade att "bolaget hade flyttat till Ungern".

20

Av samma skäl ankommer det inte på domstolen, med hänsyn till den tydliga funktionsfördelningen mellan de nationella domstolarna och EU-domstolen, att slå fast att VALE Costruzioni upphörde att existera till följd av att bolaget avfördes från bolagsregistret i Rom. Under dessa omständigheter kan det inte anses att den tolkning som har begärts inte har något samband med de verkliga omständigheterna eller föremålet för tvisten i målet vid den nationella domstolen.

21

Slutligen redovisas de faktiska omständigheterna i målet vid den nationella domstolen och den nationella lagstiftning som är relevant på ett sätt som är tillräckligt detaljerat för att göra det möjligt för EU-domstolen att fastställa tolkningsfrågornas innebörd och räckvidd och för att ge ett användbart svar.

22

Begäran om förhandsavgörande och de olika frågorna kan följaktligen tas upp till sakprövning.

Prövning i sak

De två första frågorna

23

Den nationella domstolen har ställt de två första frågorna, som ska prövas tillsammans, för att få klarhet i huruvida artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för att tillämpa en nationell lagstiftning enligt vilken det är tillåtet att ombilda bolag som bildats enligt inhemsk rätt, medan det inte är tillåtet för ett bolag som bildats enligt en annan medlemsstats rätt att ombildas till ett inhemskt bolag med tillämpning av den inhemska rätten.

– Tillämpningsområdet för artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF

24

Vad beträffar frågan huruvida en sådan lagstiftning omfattas av tillämpningsområdet för artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF, ska det erinras om att domstolen, i punkt 19 i domen av den 13 december 2005 i mål C-411/03, SEVIC Systems (REG 2005, s. I-10805), slog fast att ombildning av bolag i princip omfattas av den ekonomiska verksamhet med avseende på vilken medlemsstaterna är skyldiga att iaktta etableringsfriheten.

25

Den ungerska, den irländska och den tyska regeringen samt Förenade kungarikets regering har hävdats att en sådan lagstiftning inte omfattas av tillämpningsområdet för artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF, eftersom en gränsöverskridande ombildning, till skillnad från den gränsöverskridande fusion som var aktuell i domen i det ovannämnda målet SEVIC Systems, innebär att ett bolag bildas i värdmedlemsstaten.

26

Ett sådant synsätt kan inte godtas.

27

Av fast rättspraxis följer visserligen att ett bolag som bildats enligt en nationell rättsordning endast existerar i kraft av den nationella lagstiftning som innehåller bestämmelser om bolagets bildande och drift (se dom av den 27 september 1988 i mål 81/87, Daily Mail and General Trust, REG 1988, s. 5483, punkt 19, svensk specialutgåva, volym 9, s. 693, och domen i det ovannämnda målet Cartesio, punkt 104).

28

Det framgår också, i överensstämmelse med artikel 54 FEUF, att i avsaknad av en enhetlig unionsrättslig definition av de bolag som kan omfattas av etableringsrätten i kraft av en enda anknytningsfaktor, som avgör vilken nationell rätt som ska tillämpas på ett bolag, utgör frågan huruvida artikel 54 FEUF är tillämplig på ett bolag som åberopar den grundläggande friheten i denna artikel en prejudicialfråga som, på unionsrättens nuvarande stadium, endast kan avgöras med tillämpning av nationell rätt (dom av den 29 november 2011 i mål C-371/10, National Grid Indus, REU 2011, s. I-12273, punkt 26 och där angiven rättspraxis).

29

Det kan således inte bestridas att en medlemsstat har befogenhet att bestämma såväl den anknytning som krävs för att ett bolag ska anses ha bildats enligt dess nationella rätt, och för att det i denna egenskap ska kunna omfattas av etableringsrätten, som den anknytning som krävs för bibehållande av denna status i ett senare skede (domen i det ovannämnda målet Cartesio, punkt 110, och domen i det ovannämnda målet National Grid Indus, punkt 27).

30

I överensstämmelse med denna fasta rättspraxis ska det framhållas att en eventuell skyldighet, enligt artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF, att tillåta en gränsöverskridande ombildning inte har någon inverkan på vare sig denna befogenhet för värdmedlemsstaten, som har angetts i föregående punkt i förevarande dom, eller denna stats antagande av bestämmelser om bildande och drift av bolag som är resultatet av en sådan gränsöverskridande ombildning.

31

Såsom framgår av den rättspraxis som det har erinrats om i punkt 27 i denna dom omfattas nämligen ett sådant bolag nödvändigtvis endast av värdmedlemsstatens nationella rätt, som reglerar den anknytningsfaktor som krävs samt bestämmelser om ett sådant bolags bildande och drift.

32

Det framgår således att uttrycket ”i den mån den rätten medger detta”, i slutet av punkt 112 i domen i det ovannämnda målet Cartesio, inte kan förstås så, att värdmedlemsstatens lagstiftning om ombildning av bolag aldrig omfattas av EUF-fördragets bestämmelser om etableringsfrihet. Nämnda uttryck ska i stället förstås så, att det endast återger övervägandet att ett bolag som bildats enligt en nationell rättsordning endast existerar i kraft av den nationella lagstiftning som ”medger” att bolaget bildas, om de villkor som krävs för ändamålet är uppfyllda.

33

Mot bakgrund av det anförda drar domstolen slutsatsen att artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF ska tillämpas på en nationell lagstiftning enligt vilken det är tillåtet att ombilda inhemska bolag, men enligt vilken det inte är tillåtet att ombilda ett bolag som bildats enligt en annan medlemsstats rätt.

– Huruvida det föreligger en inskränkning i etableringsfriheten och denna inskränkings eventuella berättigande

34

Vad beträffar frågan huruvida det föreligger en inskränkning i etableringsfriheten erinrar domstolen om att med begreppet etablering i fördragets bestämmelser om etableringsfrihet avses bedrivande av en faktisk ekonomisk verksamhet via ett fast driftställe i värdmedlemsstaten för obestämd tid. Begreppet förutsätter alltså att det aktuella bolaget verkligen etablerats i värdmedlemsstaten och att det bedrivs en faktisk ekonomisk verksamhet i denna stat (dom av den 12 september 2006 i mål C-196/04, Cadbury Schweppes och Cadbury Schweppes Overseas, REG 2006, s. I-7995, punkt 54 och där angiven rättspraxis).

35

Det har i förfarandet i förevarande fall inte framkommit några omständigheter av vilka det framgår att VALE Építészetis verksamhet är begränsad till Italien och att bolaget faktiskt inte ska etableras i Ungern, vilket det emellertid ankommer på den nationella domstolen att kontrollera.

36

Eftersom det enligt den nationella lagstiftning som är aktuell i målet vid den nationella domstolen endast är tillåtet att ombilda ett bolag som redan har sitt säte i medlemsstaten i fråga, medför nämnda lagstiftning att bolag behandlas olika beroende på huruvida det är fråga om en inhemsk eller en gränsöverskridande ombildning. Skillnaden i behandling kan avskräcka bolag som har sitt

säte i andra medlemsstater från att utöva den etableringsfrihet som föreskrivs i fördraget, och den utgör följaktligen en inskränkning i etableringsfriheten i den mening som avses i artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF (se, för ett liknande resonemang, domen i det ovannämnda målet SEVIC Systems, punkterna 22 och 23).

37

Såvitt avser den aktuella inskränkningens eventuella berättigande är det riktigt att domstolen, i punkt 27 i domen i det ovannämnda målet SEVIC Systems, konstaterade att gränsöverskridande fusioner ger upphov till särskilda svårigheter, vilket även är fallet beträffande gränsöverskridande ombildningar. Sådana ombildningar förutsätter nämligen att två nationella rättsordningar tillämpas efter varandra.

38

Det ska genast slås fast att skillnaden i behandling beroende på huruvida det är fråga om en gränsöverskridande eller en inhemsk ombildning inte kan motiveras med att det saknas bestämmelser i unionens sekundärrätt. Även om sådana bestämmelser förvisso kan underlätta gränsöverskridande ombildningar, kan deras antagande inte utgöra en förutsättning för genomförandet av den etableringsfrihet som föreskrivs i artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF (se, beträffande gränsöverskridande fusioner, domen i det ovannämnda målet SEVIC Systems, punkt 26).

39

Vad beträffar en motivering som grundas på tvingande skäl av allmänintresse, såsom skydd av borgenärers, minoritetsägares och anställdas intressen samt upprätthållandet av en effektiv skattekontroll och ett gott handelsskick, gäller att sådana skäl kan motivera begränsningar av etableringsfriheten, förutsatt att begränsningen är ägnad att säkerställa att de mål som eftersträvas uppnås och inte går utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål (se domen i det ovannämnda målet SEVIC Systems, punkterna 28 och 29).

40

Något sådant berättigande föreligger inte i förevarande fall. Ungersk rätt innebär nämligen att det inte i något fall är möjligt att göra en gränsöverskridande ombildning, vilket får till verkan att en sådan åtgärd hindras, trots att de intressen som anges i föregående punkt inte äventyras. En sådan bestämmelse går under alla omständigheter utöver vad som är nödvändigt för att uppnå målen att skydda nämnda intressen (se, vad gäller gränsöverskridande fusioner, domen i det ovannämnda målet SEVIC Systems, punkt 30).

41

Mot denna bakgrund ska de två första frågorna besvaras enligt följande. Artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för att tillämpa en nationell lagstiftning enligt vilken det är tillåtet att ombilda bolag som bildats enligt inhemsk rätt, men enligt vilken det inte i något fall är tillåtet för ett bolag som bildats enligt en annan medlemsstats rätt att ombildas till ett inhemskt bolag med tillämpning av den inhemska rätten.

Den tredje och den fjärde frågan

42

Den nationella domstolen har ställt den tredje och den fjärde frågan, som ska prövas tillsammans,

för att få klarhet i huruvida artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF, med avseende på en gränsöverskridande ombildning, ska tolkas på så sätt att värdmedlemsstaten har rätt att fastställa vilka nationella bestämmelser som ska tillämpas på en sådan åtgärd och att således tillämpa de bestämmelser i den nationella rätten om nationella ombildningar som avser ett bolags bildande och drift, såsom de krav som gäller för upprättande av en balansräkning och en förteckning över tillgångar. Den nationella domstolen önskar särskilt få klarhet i huruvida värdmedlemsstaten, vid gränsöverskridande ombildningar, får neka att i bolagsregistret ta in en uppgift om ”rättslig föregångare”, medan ett sådant angivande i bolagsregistret sker vid inhemska ombildningar, och huruvida och i vilken omfattning den är skyldig att, i förfarandet för registrering av bolaget, beakta handlingar från myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten.

43

I detta hänseende erinrar domstolen, för det första, om att unionens sekundärrätt för närvarande inte innehåller några särskilda bestämmelser om gränsöverskridande ombildningar. Bestämmelser enligt vilka en sådan åtgärd är tillåten förekommer således endast i nationell rätt, det vill säga i ursprungsmedlemsstatens rätt, enligt vilken det bolag bildats som önskar genomgå en ombildning, och i värdmedlemsstatens rätt, som det ombildade företaget omfattas av.

44

Genomförandet av en gränsöverskridande ombildning kräver nämligen, såsom framgår av punkt 37 i denna dom, att två, på varandra följande, nationella rättsordningar tillämpas på den rättsliga åtgärden.

45

För det andra, även om man av artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF inte kan utläsa några precisa bestämmelser som kan ersätta de nationella bestämmelserna, är tillämpningen av de sistnämnda inte undantagen all kontroll i förhållande till nämnda artiklar.

46

En medlemsstat som tillåter ombildning av bolag som bildats enligt inhemsk rätt är, såsom framgår av svaret på de två första frågorna, enligt artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF skyldig att tillåta detta även för bolag som bildats enligt en annan medlemsstats rätt och som önskar genomgå en ombildning enligt den förstnämnda medlemsstatens inhemska rätt.

47

De nationella bestämmelserna ska följaktligen tillämpas med iakttagande av denna skyldighet enligt artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF.

48

Det ska i detta hänseende erinras om att det på flera områden är fast rättspraxis att avsaknaden av unionsrättslig lagstiftning på respektive område innebär att det ankommer på varje medlemsstats interna rättsordning att fastställa regler för att säkerställa skyddet av de rättigheter som enskilda har på grund av unionsrätten. Dessa regler får emellertid varken vara mindre förmånliga än dem som reglerar liknande situationer av nationell art (likvärdighetsprincipen) eller medföra att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva rättigheter som följer av unionsrätten (effektivitetsprincipen) (se, för ett liknande resonemang, beträffande återbetalning av felaktigt betalda belopp, dom av den 22 oktober 1998 i de förenade målen C-10/97-C-22/97, IN. CO. GE.'90 m.fl., REG 1998, s. I-6307, punkt 25; i fråga om förvaltningsrätt, dom av den 7 juni

2007 i de förenade målen C-222/05-C-225/05, van der Weerd m.fl., REG 2007, s. I-4233, punkt 28; beträffande en medlemsstats utomobligatoriska ansvar, dom av den 24 mars 2009 i mål C-445/06, Danske Slagterier, REG 2009, s. I-2119, punkt 31, samt, i fråga om kravet på intyg för erhållande av en skattefördel, dom av den 30 juni 2011 i mål C-262/09, Meilicke m.fl., REU 2011, s. I-5669, punkt 55 och där angiven rättspraxis).

49

De underliggande skälen för denna rättspraxis gäller även i det rättsliga sammanhang som är aktuellt i målet vid den nationella domstolen. Såsom i nämnda rättspraxis har den berörde nämligen en rättighet som följer av unionsrätten, i förevarande fall rätten att genomföra en gränsöverskridande ombildning, vars genomförande, i avsaknad av unionsbestämmelser, förutsätter en tillämpning av nationell rätt.

50

Det ska i detta hänseende påpekas att värdmedlemsstatens fastställande av vilka nationella bestämmelser som är tillämpliga, på grundval av vilka en gränsöverskridande ombildning kan genomföras, i sig inte kan påverka iakttagandet av skyldigheterna enligt artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF.

51

En gränsöverskridande ombildning leder nämligen till att det i värdmedlemsstaten bildas ett bolag enligt denna medlemsstats rätt. Ett bolag som bildats enligt en nationell rättsordning existerar endast i kraft av den nationella lagstiftning som innehåller bestämmelser om bolagets bildande och drift (se domarna i de ovannämnda målen *Daily Mail and General Trust*, punkt 19, och *Cartesio*, punkt 104).

52

Republiken Ungerns tillämpning av bestämmelser i sin nationella rätt om nationella ombildningar som reglerar ett bolags bildande och drift, såsom de krav som gäller för upprättande av en balansräkning och en förteckning över tillgångar, kan följaktligen inte ifrågasättas i förevarande fall.

53

Det ska, för det tredje, med hänsyn till den nationella domstolens frågor om genomförandet av den åtgärd som är aktuell vid nämnda domstol, klargöras vilka skyldigheter som följer av principerna om likvärdighet och effektivitet och som gäller vid tillämpningen av den nationella rätten.

54

Vad först avser likvärdighetsprincipen ska det påpekas att en medlemsstat, enligt denna princip, inte är skyldig att behandla gränsöverskridande åtgärder förmånligare än nationella åtgärder. Principen innebär endast att regler i nationell rätt som är avsedda att säkerställa skyddet av de rättigheter som enskilda har på grund av unionsrätten inte får vara mindre förmånliga än dem som reglerar liknande situationer av nationell art.

55

Om det enligt en medlemsstats lagstiftning, vid en nationell ombildning, krävs en strikt kontinuitet i rättsligt och ekonomiskt hänseende mellan det föregående bolag som ansökt om ombildning och det efterträdande, ombildade bolaget, får ett sådant krav således även göras gällande vid en

gränsöverskridande ombildning.

56

Det förhållandet att myndigheterna i en medlemsstat, vid en gränsöverskridande ombildning, nekar att i bolagsregistret ta in en uppgift om bolaget i ursprungsmedlemsstaten såsom det ombildade bolagets "rättsliga föregångare" är emellertid inte förenligt med likvärdighetsprincipen, om ett sådant angivande av det föregående bolaget sker vid nationella ombildningar. Det ska i detta syfte påpekas att angivandet av "rättslig föregångare" i bolagsregistret, oavsett om det rör sig om en nationell eller en gränsöverskridande ombildning, kan vara ändamålsenligt för att underrätta det ombildade bolagets fordringsägare. Den ungerska regeringen har inte heller gett någon förklaring som motiverar att ett sådant angivande endast förbehålls nationella ombildningar.

57

Ett beslut att inte ange VALE Costruzioni som "rättslig föregångare" i det ungerska bolagsregistret strider följaktligen mot likvärdighetsprincipen.

58

Vad härefter avser effektivitetsprincipen uppkommer i detta fall frågan vilken betydelse som värdmedlemsstaten i registreringsförfarandet ska tillmäta handlingar från myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten. I det sammanhang som är aktuellt i målet vid den nationella domstolen hänför sig denna fråga till prövningen, som de ungerska myndigheterna ska göra, av huruvida VALE Costruzioni i enlighet med villkoren i italiensk rätt inte längre omfattas av denna rätt, samtidigt som bolaget har behållit sin status som juridisk person som gör det möjligt att ombilda det till ett bolag enligt ungersk rätt.

59

Denna prövning utgör den nödvändiga kopplingen mellan registreringsförfarandet i ursprungsmedlemsstaten och registreringsförfarandet i värdmedlemsstaten. Det är inte desto mindre så att det, i avsaknad av bestämmelser i unionsrätten, är värdmedlemsstatens rätt som ska tillämpas på registreringsförfarandet i denna medlemsstat, och det är i princip således också denna rätt som reglerar vilka bevis som ska läggas fram, av det bolag som ansöker om ombildning, till styrkande av att de villkor som ursprungsmedlemsstaten har uppställt i detta hänseende – vilka ska vara förenliga med unionsrätten – är uppfyllda.

60

En praxis enligt vilken myndigheterna i värdmedlemsstaten generellt underlåter att beakta handlingar från myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten i registreringsförfarandet medför att det bolag som ansöker om ombildning riskerar att försättas i en situation i vilken det omöjligt kan visa att det faktiskt har rättat sig efter ursprungsmedlemsstatens krav, vilket därigenom äventyrar genomförandet av den gränsöverskridande ombildning som bolaget har inlett.

61

Av detta följer att myndigheterna i värdmedlemsstaten, vid prövningen av en ansökan om registrering av ett bolag, enligt effektivitetsprincipen är skyldiga att ta vederbörlig hänsyn till handlingar från myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten som visar att bolaget faktiskt har uppfyllt ursprungsmedlemsstatens villkor, förutsatt att dessa villkor är förenliga med unionsrätten.

Mot bakgrund av det anförda ska den tredje och den fjärde frågan besvaras enligt följande. Artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF ska, med avseende på en gränsöverskridande ombildning av ett bolag, tolkas på så sätt att värdmedlemsstaten har rätt att fastställa vilka nationella bestämmelser som ska tillämpas på en sådan åtgärd och att således tillämpa de bestämmelser i sin nationella rätt om nationella ombildningar som avser ett bolags bildande och drift, såsom de krav som gäller för upprättande av en balansräkning och en förteckning över tillgångar. Principerna om likvärdighet och effektivitet utgör emellertid hinder för värdmedlemsstaten att,

—

vid gränsöverskridande ombildningar, neka att i bolagsregistret ta in en uppgift om det bolag som har ansökt om ombildningen såsom "rättslig föregångare", om ett sådant angivande av det föregående bolaget i bolagsregistret sker vid nationella ombildningar, respektive

—

i förfarandet för registrering av bolaget, neka att ta vederbörlig hänsyn till handlingar från myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten.

Rättegångskostnader

Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (tredje avdelningen) följande:

1)

Artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för att tillämpa en nationell lagstiftning enligt vilken det är tillåtet att ombilda bolag som bildats enligt inhemsk rätt, men enligt vilken det inte i något fall är tillåtet för ett bolag som bildats enligt en annan medlemsstats rätt att ombildas till ett inhemskt bolag med tillämpning av den inhemska rätten.

2)

Artiklarna 49 FEUF och 54 FEUF ska, med avseende på en gränsöverskridande ombildning av ett bolag, tolkas på så sätt att värdmedlemsstaten har rätt att fastställa vilka nationella bestämmelser som ska tillämpas på en sådan åtgärd och att således tillämpa de bestämmelser i sin nationella rätt om nationella ombildningar som avser ett bolags bildande och drift, såsom de krav som gäller för upprättande av en balansräkning och en förteckning över tillgångar. Principerna om likvärdighet och effektivitet utgör emellertid hinder för värdmedlemsstaten att,

—

vid gränsöverskridande ombildningar, neka att i bolagsregistret ta in en uppgift om det bolag som har ansökt om ombildningen såsom "rättslig föregångare", om ett sådant angivande av det föregående bolaget i bolagsregistret sker vid nationella ombildningar, respektive

—

i förfarandet för registrering av bolaget, neka att ta vederbörlig hänsyn till handlingar från myndigheterna i ursprungsmedlemsstaten.

Underskrifter

(*1) Rättegångsspråk: ungerska